

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการประถมศึกษาในจังหวัด
ฉะเชิงเทราเพื่อสนับสนุนแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยได้ศึกษา
ครอบคลุมสภาพของจังหวัดฉะเชิงเทรา คุณลักษณะนักเรียนที่พึงประสงค์ จุดมุ่งหมายของ
การจัดการประถมศึกษา เนื้อหาวิชา วยเรียน ระยะเวลาเรียน บทบาทครูและบทบาท
ผู้ปกครองโดยใช้เทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) กลุ่ม
ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้เชี่ยวชาญ 3 กลุ่ม คือ 1 คณะทำงานโครงการพัฒนาพื้นที่
ชายฝั่งทะเลตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2 เจ้าหน้าที่สำนัก
งานคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 3 ผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทราจำนวนทั้งสิ้น 23
คน การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 กลุ่ม ดังกล่าวนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีคัดเลือกแบบ Snowball
Sampling โดยการให้หัวหน้าหน่วยงานในแต่ละกลุ่มเสนอชื่อผู้เชี่ยวชาญและให้เลือกรับเลือก
เสนอชื่อเพิ่มเติม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจำนวน 2 รอบ
โดยรอบแรกเป็นการสัมภาษณ์ปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ซึ่งผู้วิจัย
เลือกสัมภาษณ์เฉพาะแนว โนมที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าจะเป็นไปได้หรือน่าจะเป็น รอบที่ 2 เป็น
แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) 5 ช่วง โดย
สร้างขึ้นจากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในรอบที่ 1 จำนวน 110
ข้อ ต่อจากนั้นก็นำคำตอบจากแบบสอบถามรอบที่ 2 มาหาค่ามัธยฐานและฐานนิยม และผลต่าง
ระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในแต่ละ
ข้อความเกี่ยวกับการจัดการประถมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทราเพื่อสนับสนุนแผนพัฒนาพื้นที่
ชายฝั่งทะเลตะวันออกในทศวรรษหน้า โดยผู้วิจัยจะนำเสนอ 3 ตอน คือ สรุปผลการวิจัย
อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

สภาพจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้า

จังหวัดฉะเชิงเทราใน 10 ปี ข้างหน้าที่น่าจะเห็นไปได้นั้นจะมีอุตสาหกรรมเบาและอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกขยายตัวมาตั้งในจังหวัดมากขึ้น โดยจะกระจายไปตามพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัด ซึ่งการขยายตัวของอุตสาหกรรมจะทำให้เกษตรกรขายที่ดินทำกินของตนเองให้แก่เจ้าของโรงงานมากขึ้น ดังนั้น เกษตรกรรมที่มีอยู่จึงจะเป็นเกษตรก้าวหน้าที่ต้องพึ่งเทคโนโลยีมากขึ้น นอกจากนี้อุตสาหกรรมเกษตรและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรก็ยังมีขึ้นบ้างเล็กน้อยตามแหล่งผลิตผล

การจัดการประถมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทราเพื่อสนับสนุนแผนพัฒนาพื้นที่ฝั่ง

ตะวันออกในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 7 ตอนดังนี้

1. คุณลักษณะนักเรียนประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราที่พึงประสงค์นับว่าจะต้องเป็นบุคคลที่ตรงต่อเวลา มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่จะอยู่ในสังคมอุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากสังคมเดิมที่เป็นสังคมเกษตรกรรม แต่ก็มีข้อสังเกตว่ายังมีคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นด้วยในระดับมาก เช่น มีความรู้ด้านอุตสาหกรรมพื้นฐาน มีทักษะในการทำงานอุตสาหกรรมได้และสามารถคิดประดิษฐ์ผลผลิตทางการเกษตรมาเป็นสินค้าอุตสาหกรรมได้ คุณสมบัติเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มอุตสาหกรรมในอนาคต

2. จุดมุ่งหมายของการจัดการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้า
นี้มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน เพื่อเตรียมชีวิตให้พร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงและสามารถปรับตัวเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังมุ่งให้นักเรียนรู้จัก

องค์ประกอบพื้นฐานของการเป็นประเทศอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมการเกษตร สามารถใช้ชีวิตในสังคมอุตสาหกรรมได้ดี

3. เนื้อหาวิชาที่ควรสอนในระดับประถมศึกษาจังหวัดละ เชียงเทราในทศวรรษหน้าแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ด้วยกันคือ

3.1 ด้านความรู้ ควรจะสอนเกี่ยวกับอาชีพใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพสังคมในอนาคต ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร การคมนาคม เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน ตลอดจนการเรียนรู้นิสัยใจคอ สภาพความเป็นอยู่ของสังคมในอนาคตเพื่อใช้ในการปรับตัว และจากการที่จังหวัดละ เชียงเทราจะเปลี่ยนเป็นสังคมอุตสาหกรรม จึงควรให้ความรู้ที่เกี่ยวกับอาชีพอุตสาหกรรมการทำงานอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

3.2 ด้านทัศนคติ เนื้อหาวิชาด้านทัศนคติที่ควรจะสอนให้มีความดีที่ต่อการเปลี่ยนแปลงอาชีพ มีความนิยมที่ดีต่อทุกอาชีพ เกินคุณค่าของอาชีพทุกอาชีพ มีความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

3.3 ด้านทักษะ ทักษะที่ควรจะสอนในระดับประถมศึกษาจังหวัดละ เชียงเทราก็คือความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กเรียนสามารถคิดประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ หรือประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ เป็นทักษะสำคัญที่คนในสังคมอุตสาหกรรมที่แย่งกันทำมาหากินจำเป็นต้องมีทักษะความคิดสร้างสรรค์เป็นอย่างมาก ตลอดจนการมีมนุษยสัมพันธ์ที่จะทำให้เด็กนักเรียนเมื่อจบการศึกษาออกไปแล้วสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมที่มาจากแหล่งต่าง ๆ กัน ได้อย่างดีมีความสุข

4. วัยเริ่มเรียนที่เหมาะสมในการศึกษาระดับประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ในทศวรรษหน้า นั้นควรจะเริ่มวัยเรียนเมื่ออายุ 6 ปี บริบูรณ์ ซึ่งเป็นวัยที่เด็กมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระบบโรงเรียนและจะมีผลกระทบต่อผลการเรียนและอัตราการตกซ้ำชั้นสูงอีกด้วย

5. ระยะเวลาเรียนที่เหมาะสมในการศึกษาระดับประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้านั้นประถมศึกษาควรมีการศึกษาเป็น 9 ปี เหมาะสมกับเด็กประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราซึ่งมีอัตราการเรียนต่อต่ำมาก จะได้มีโอกาสอยู่ในระบบโรงเรียนให้มากขึ้น เมื่อจบออกไปก็จะสามารถหางานทำได้

6. บทบาทครูประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้า แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ด้วยกันคือ

6.1 บทบาทในการพัฒนาตนเองของครูประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้าจะต้องเป็นบุคคลที่พัฒนาตนเองให้มีความรู้กว้างขวาง ทันสมัย ไวต่อเหตุการณ์ รู้ความเป็นไปและติดตามความก้าวหน้าอยู่เสมอ จึงต้องเป็นบุคคลที่ชอบการเรียนรู้ พัฒนาให้เกิดความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และปรับปรุงตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังต้องเป็นผู้มีศักยภาพในการวิเคราะห์ปัญหาทางการศึกษาได้ วิเคราะห์หลักสูตร ออก เพื่อที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาหรือความต้องการที่แท้จริงได้

6.2 บทบาทในการพัฒนานักเรียนของครูประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้าจะต้องเป็นผู้นำการใช้ การผลิต นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้าในการศึกษา ให้เด็กเรียนรู้จัก กับสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ตลอดจนการแนะนำให้เด็กนักเรียนได้รู้จักใช้และคิดประดิษฐ์ขึ้นมาได้อีกด้วย ครูจึงต้องเป็นผู้ประพฤติตนเป็นแบบอย่างให้แก่เด็ก

7. บทบาทผู้ปกครองของนักเรียนประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้านั้นจะต้องเป็นผู้เอาใจใส่ ให้ความรัก ความอบอุ่น ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการอบรมสั่งสอนแก่เรียนในส่วนที่รับผิดชอบอยู่ เนื่องจากพ่อแม่ผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในอนาคตจะออกทำงานนอกบ้านกันมากขึ้น จึงไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่เด็ก ปล่อยให้ เป็นภาระแก่ทางโรงเรียน

อภิปรายผล

ผู้วิจัยขอแบ่งอภิปรายผล 2 ตอน คือ อภิปรายผลสภาพจังหวัดฉะเชิงเทราที่น่าจะเป็นไปได้ในทศวรรษหน้า และการจัดการประถมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทราเพื่อสนับสนุนแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกในทศวรรษหน้า

1. สภาพจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้า

1.1 จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่าอุตสาหกรรมเบาและอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกจะขยายตัวมาตั้งในจังหวัดมากขึ้นนั้น ปรากฏว่าสอดคล้องกับการคาดการณ์ของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา (2531:8) ว่าแนวโน้มสถานการณ์เศรษฐกิจปี 2532 ทางด้านอุตสาหกรรมยังคงมีการขยายตัวสูงขึ้น และสำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา (2531: 10) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มน่าลงทุนในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ก็คือ อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกทุกประเภท โดยที่การกระจายของโรงงานจะอยู่หนาแน่นในเขตอำเภอที่มีการคมนาคมขนส่งสะดวก เช่น อำเภอบางปะกง อำเภอเมือง อำเภอ บางคล้า อำเภอบ้านโพธิ์และอำเภอพนมสารคาม และแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของโรงงานจะอยู่ในเขตอำเภอเหล่านี้

ฉะเชิงเทราได้รับการกระตุ้นในเชิงพฤติกรรมสืบเนื่องมาจากการดำเนินงาน
อย่างต่อเนื่องของโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ทำให้มีผู้สนใจอยากจะมาลงทุน
ในจังหวัดมากขึ้น เนื่องจากทำเลที่ตั้งของจังหวัดฉะเชิงเทรานั้นเป็นด่านแรกของการ
ก้าวเข้าสู่โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกและเป็นบริเวณที่สามารถรองรับการขยายตัว
ของภาคอุตสาหกรรมจากจังหวัดสมุทรปราการและกรุงเทพมหานครได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้
นี้การดำเนินงานของโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกที่กำลังเป็นรูปร่างให้เห็นเด่นชัด
เป็นลำดับนั้น จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาโครงการพื้นฐานทางเศรษฐกิจบางส่วนให้กับ จังหวัด
ฉะเชิงเทราด้วย เช่น ทางรถไฟสายฉะเชิงเทรา-สัตหีบ การพัฒนาระบบไฟฟ้า ระบบ
สื่อสาร และสาธารณูปโภคอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้นักธุรกิจ นั่งลงทุน ทัศนมาสนใจลงทุน
ในจังหวัดฉะเชิงเทราเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ประกอบกับการที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะกระจาย
อุตสาหกรรมออกไปสู่ภูมิภาคให้มากยิ่งขึ้น ทางคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้เปลี่ยน
เขตส่งเสริมการลงทุนและหลักเกณฑ์การให้สิทธิประโยชน์ใหม่ และกำหนดให้จังหวัด
ฉะเชิงเทราอยู่ในเขตส่งเสริมที่ 2 จึงทำให้จังหวัดฉะเชิงเทราได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มมากขึ้น
(สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา 2531 : 3)

จึงอาจสรุปประเด็นข้างต้นได้ว่าการที่จังหวัดฉะเชิงเทราจะมีการขยายตัวทางด้าน
อุตสาหกรรมเบาและอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกนั้นอันสืบเนื่องมาจากการที่จังหวัดฉะเชิงเทรา
ได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบกับจังหวัดฉะเชิงเทรา
นั้นอยู่ใกล้กับกรุงเทพมหานครและท่าเรือแหลมฉบัง จึงเป็นจุดที่ทำให้มีโรงงานอุตสาหกรรม
มาก่อตั้งในบริเวณนี้กันมาก ซึ่งก็ตรงกับเป้าหมายของการพัฒนาที่ต้องการกระจายโรงงาน
ให้ออกมาจากกรุงเทพมหานคร ลดความแออัดของกรุงเทพมหานครลง นอกจากนี้ยังก่อให้เกิด
ให้เกิดการจ้างงานให้แก่คนในพื้นที่อีกด้วย คนวัยหนุ่มวัยสาวที่หันเหมาประกอบอาชีพเป็น
ลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมก็ไม่ต้องพลัดพรากจากครอบครัวเพื่อมุ่งหางานทำในกรุงเทพฯ
นครอีกต่อไป พวกเขาสามารถที่จะมีงานทำในท้องถิ่นของตนเป็นผลทำให้สภาพครอบครัว
สมบูรณ์มากขึ้นอีกด้วย

1.2 สำหรับผลการวิจัยที่พบว่า การขยายตัวของอุตสาหกรรมที่จะทำ

เกษตรกรขายที่ดินทำกินให้แก่เจ้าของโรงงานมากขึ้นนั้น แนวโน้มนี้เป็นเรื่องที่กระทบกระ
 เทือนถึงการเกษตร ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมลดลง ที่ดินสำหรับประชากรในภาค
 เกษตรกรรมเริ่มมีจำกัด ผลของการขยายตัวของอุตสาหกรรมเมื่อมีการขยายโรงงานและ
 ตั้งโรงงานเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ต่อ
 เนื่อง เช่น การซื้อ - ขายที่ดิน มีการซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไรกว้างขวางขึ้น ราคาของ
 ที่ดินที่สูงขึ้น เจ้าของพื้นที่ก็หันมาสนใจการค้าขายที่ดิน เลิกอาชีพเกษตรกรรม ผู้ให้เช่า
 ที่ดินทำกินก็สู้ราคาเช่าไม่ได้หรือเจ้าของที่ดินให้เลิกทำเพื่อเอาที่ดินไปขายนั่นเอง เป็น
 ผลให้ประชาชนเดิมที่เคยทำการเกษตรต้องหันมาประกอบอาชีพอื่นทดแทน

จังหวัดละ เชียงเทราตามแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกซึ่งต้องการให้เป็น

ศูนย์กลางตลาดการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ดังนั้นการที่
 เกษตรกรหันมาขายที่ดินทำกิน เลิกอาชีพเกษตรกรรมจึงไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการ
 พัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกมากนัก แต่ทว่า การซื้อขายที่ดินนี้จะมีแต่เฉพาะในเขต
 อำเภอบางคล้า อำเภอบ้านโพธิ์ เป็นต้น อาชีพส่วนใหญ่ของคนในพื้นที่ก็คงยังเป็นอาชีพ
 เกษตรกรรมเหมือนเดิม อย่างไรก็ตามเมื่อเกษตรกรขายที่ดินทำกิน เป็นผลให้โรงงานอาชีพ
 และชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่นั้นเปลี่ยนแปลงไป ถ้าเขาไม่มีความรู้พื้นฐานเพียงพอที่จะ
 ประกอบอาชีพใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจน
 ลักษณะนิสัยอันเป็นที่ต้องการของสังคมยุคใหม่ที่แตกต่างไปจากสังคมเกษตรกรรมก็อาจจะก่อให้เกิด
 ภัยพิบัติต่าง ๆ ตามมา จึงควรที่จะมุ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความรู้พื้นฐานเพียงพอ
 เกี่ยวกับอาชีพส่วนใหม่ ๆ การประกอบอาชีพอิสระไม่จำเป็นต้องไปเป็นลูกจ้างในโรงงาน
 อุตสาหกรรม การให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกที่มีผลกระทบต่อ
 จังหวัดละ เชียงเทราให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และเตรียมพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่าเกษตรกรที่มีอยู่จะเป็นเกษตรกรก้าวหน้าที่ต้องพึ่งเทคโนโลยีมากขึ้น เนื่องจากพื้นที่เกษตรกรรมลดลง ประชาชนชาวดินทำกินแต่ก็หาพื้นที่เพิ่มเติมไม่ได้ จึงต้องหาวิธีที่จะทำให้พื้นที่ที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยที่อาศัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั่นเอง การใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการผลิต ทำให้ผลผลิตมีปริมาณและคุณภาพที่ดีขึ้นกว่าเดิมที่ต้องพึ่งดินฟ้าอากาศและมีผลให้มีวัตถุดิบเพียงพอที่จะมีผลโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร หรือเพื่อส่งออกไปขายต่างประเทศเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่การเกษตรอีกด้วย

จากการที่แผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกมุ่งให้จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมเกษตร ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้มากมาย เช่น ทางด้านการตลาดอุตสาหกรรมเกษตรจะเป็นตลาดสำคัญที่รองรับผลผลิตเกษตร ความแปรปรวนทางด้านราคาพืชผล การขาดแคลนปัจจัยการผลิต เป็นต้น แต่ถ้าหากเราไม่พัฒนาการเกษตรให้เป็นที่ต้องการของโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้ไม่มีใครกล้ามาลงทุนการที่อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่จะเกิดขึ้นก็คงจะยาก

การพัฒนาการเกษตรให้เป็นเกษตรกรก้าวหน้าที่ต้องพึ่งเทคโนโลยีมากขึ้นนี้ตรงกับเป้าหมายการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกที่ต้องการให้จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นศูนย์กลางตลาดการเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาการเกษตรให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น เพื่อที่จะสามารถทำเป็นอุตสาหกรรมได้ การพิจารณาว่าจะสร้างโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรได้จะต้องมีผลผลิตที่แน่นอนและมีคุณภาพเพียงพอที่จะป้อนโรงงาน ดังนั้นการพัฒนาการเกษตรจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นศูนย์กลางตลาดการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรได้

2. การจัดการประถมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อสนับสนุนแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกในทศวรรษหน้า

2.1 คุณลักษณะนักเรียนประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้า จากผลการวิจัยพบว่า จะต้องเป็นบุคคลที่ตรงต่อเวลา มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ มีความรู้ด้านอุตสาหกรรมพื้นฐาน และทักษะในการทำงานอุตสาหกรรมได้ การที่จะพัฒนาเด็กให้มีคุณลักษณะ เช่น ไร่นั้นจะต้องศึกษาดูเสียก่อนว่าสังคมนั้น ๆ ต้องการเด็กที่มีคุณลักษณะเช่นไร ซึ่งจังหวัดฉะเชิงเทรานั้นมีแนวโน้มที่จะมีการขยายตัวทางอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเมื่อการส่งออกได้มีการก่อตั้งขึ้นในจังหวัดเพิ่มขึ้นทุกปี ๆ (ปราโมทย์ เจนการะสัมพันธ์) ประกอบกับการที่จังหวัดฉะเชิงเทราอยู่ใกล้กับพื้นที่เป้าหมายของโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก เด็กนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทราส่วนหนึ่งที่มีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปก็จะเข้าสู่ตลาดแรงงานดังกล่าว โดยที่การทำงานในสังคมอุตสาหกรรมจะมีความแตกต่างไปจากสังคมเกษตรกรรม ดังนั้นคุณลักษณะการมีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา จึงจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้แก่เด็กเพื่อที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมนั้นได้

การทำงานอุตสาหกรรมต่างจากการทำงานเกษตรกรรมซึ่งใช้แรงงานจากคนในครอบครัวหรือเพื่อนบ้านที่คุ้นเคย ทำให้ไม่มีปัญหาในการทำงานมากนัก การทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมจะมีระเบียบกฎเกณฑ์มากขึ้น มีการกำหนดเวลาเข้าทำงานเลิกทำงาน ต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งไม่คุ้นเคยกันมาก่อน ฉะนั้นจึงควรที่จะเตรียมเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาให้พร้อมที่จะออกสู่สังคมที่เปลี่ยนแปลง โดยการ ปลูกฝังความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และให้คุ้นเคยกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนการปรับตัวเมื่อต้องทำงานกับคนหมู่มาก ให้สามารถทำงานโดยไม่เกิดความคับข้องใจเมื่อออกไปทำงานจริง

การที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้มีการขยายตัวทางอุตสาหกรรมมากขึ้นอันสืบเนื่องมาจากโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบกับจังหวัดฉะเชิงเทรา มีศักยภาพหลายประการ ที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุน และแนวโน้มคาดว่าอุตสาหกรรมที่จะมาก่อตั้ง ในจังหวัดนั้นจะเป็นอุตสาหกรรมเบา และอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกซึ่งอุตสาหกรรมเหล่านี้มิได้ต้องการแรงงานที่มีฝีมือหรือความรู้สูงมากนัก จะต้องการแรงงานที่มีความรู้พื้นฐานอ่านออกเขียนได้ก็เพียงพอ แต่สิ่งสำคัญที่ต้องการก็คือคนที่มีคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมกับสังคมอุตสาหกรรม เช่น ตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบต่องานที่ตนทำอยู่ เพราะบุคคลที่มีคุณสมบัติเหล่านี้จะช่วยให้การผลิตมีปริมาณมาก นอกจากนี้แล้วควรมีความรู้พื้นฐานและทักษะทางอุตสาหกรรม เพื่อที่จะให้มีความปลอดภัยจากเครื่องมือ เครื่องจักร ในโรงงานอุตสาหกรรมได้ และจะช่วยให้การทำงานได้รับผลดี มีความสะดวกในการเลือกเครื่องมือเครื่องใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะงาน ตลอดจนหลีกเลี่ยงจากอันตรายที่อาจจะได้รับจากการทำงานอุตสาหกรรม

2.2 จุดมุ่งหมายของการจัดการประถมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในทศวรรษหน้า

จากผลการวิจัยพบว่ามีจุดมุ่งหมายที่จะเตรียมชีวิตของนักเรียนให้พร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงและสามารถปรับตัวเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับผลการวิจัยของจินตนา ยูนิพันธ์ (2526:45) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับระบบการศึกษาเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมพบว่า จำเป็นต้องเตรียมตัวนักเรียนให้เข้าใจลักษณะต่าง ๆ ของสังคม รวมทั้งสามารถปรับตัวในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ด้วย ซึ่งการอยู่ร่วมกันในสังคมนั้น บุคคลจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงจึงจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จะเห็นได้ว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาต้องการปรับให้เข้ากับสภาพของจังหวัด
ละเชิงเทราในอีก 10 ปีข้างหน้าที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งกลยุทธ์สำคัญในการ
เสริมสร้างนักเรียนให้เหมาะสมและตอบสนองโลกของการเปลี่ยนแปลงนั้นควรจะเสริมสร้าง
ให้นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (จีระ หงส์ลดารมภ์
2532: 122) ใครก็ตามเมื่อสามารถเปลี่ยนแปลงได้ทั้งก็จะสามารถปรับตัวเองให้อยู่ใน
สังคมได้อย่างสบาย แต่ถ้าใครไม่สามารถปรับตัวเองได้หรือไม่พร้อมที่จะรับการ
เปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ปิดประตูตนเอง ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงก็ไม่แน่ว่าจะอยู่
ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งตามแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกมีจุดมุ่งหมายที่จะ
ขยายความจริงและกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้ออกไปสู่ภูมิภาคมากยิ่งขึ้น โดยที่จังหวัด
ละเชิงเทราได้ถูกคัดเลือกให้เป็น 1 ใน 3 จังหวัดที่เป็นศูนย์กลางความจริงและแหล่งที่ตั้ง
อุตสาหกรรมหลักและอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ ของประเทศในอนาคต การพัฒนาจังหวัด
ละเชิงเทราซึ่งในปัจจุบันเป็นสิ่งคมเกษตรกรรมให้กลายเป็นสิ่งคมอุตสาหกรรมนั้น จะทำให้
เกิดความจริงรุ่งเรืองทางด้านเศรษฐกิจแก่จังหวัด และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย
ในจังหวัดละเชิงเทราแต่ถ้าประชากรในจังหวัดไม่สามารถเปลี่ยนแปลงตามไปได้ จึงขัดกับ
วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ดังนั้นการพัฒนาอุตสาหกรรมจึงจำเป็นต้อง
มีการพัฒนาบุคคลควบคู่กันไปด้วย มีการเสริมสร้างให้ประชาชนที่มีภูมิฐานะเดิมเข้าใจถึง
การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และสามารถปรับตัวกับสังคมลักษณะใหม่

ด้วยเหตุนี้เองจึงจำเป็นต้องให้เด็กนักเรียนประถมศึกษาจังหวัดละเชิงเทราพร้อม
ที่จะรับการเปลี่ยนแปลงและสามารถปรับตัวเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงได้ การจัด
การประถมศึกษาเพื่อสนับสนุนแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกในทศวรรษหน้าของจังหวัด
ละเชิงเทรา จึงควรมุ่งเน้นให้นักเรียนตระหนักถึงความเจริญรุ่งเรืองที่จะเกิดขึ้นต้อง
เผยแพร่ข่าวสาร ความคืบหน้าของโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกให้ทราบโดย
ทั่วถึงกัน เป็นการเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะเริ่มการเปลี่ยนแปลง และเมื่อมีการเปลี่ยน
แปลงนั้นเกิดขึ้น ก็จะสามารถปรับตัวเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ แต่เมื่อใด

ที่คนในท้องถิ่นอื่นไม่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลง ปล่อยให้คนในท้องถิ่นอื่นมาแย่ง
การทำมาหากินไปได้ ก็จะทำให้วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาพื้นที่ฝั่งทะเลตะวันออกที่ต้องการ
กระจายความจริงไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ไม่บรรลุผลสำเร็จ

นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงแรงงานอีกส่วนหนึ่งที่ไม่ได้เข้าสู่โรงงานอุตสาหกรรม แต่
จะเข้าสู่ภาคเกษตรกรรม ซึ่งภาคเกษตรกรรมนี้จะต้องเป็นเกษตรก้าวหน้าที่ต้องพึ่งเทคโนโลยี
มากขึ้น การที่จะทำให้ผลผลิตทางเกษตรกรรมได้ราคาสูงขึ้นจึงต้องรู้จักคิดประดิษฐ์ผลผลิต
ทางเกษตรกรรมให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป หรือกึ่งสำเร็จรูป (Finished or Semifinished
Product) เป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าเกษตรกรรม ซึ่งในวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาพื้นที่
ชายฝั่งทะเลตะวันออกที่ต้องการให้จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นศูนย์กลางการเกษตรและอุตสาหกรรม
แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ดังนั้นคุณลักษณะ เช่นนี้รัฐจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะปลูกฝังให้แก่
นักเรียนประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อที่จะช่วยให้การพัฒนาตามแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่ง
ทะเลตะวันออกดำเนินไปด้วยความราบรื่น สังคมในอนาคตต้องการบุคคลที่มีความคิด ความ
สามารถในการพัฒนาหรือสร้างสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นมาเพื่อใช้ในการพัฒนาสังคมต่อไป แต่
ถ้าเราไม่รู้จักคิดประดิษฐ์สิ่งใดขึ้นมาเองการพัฒนาก็จะล่าหลังประเทศอื่นและอาจส่งผลไปถึง
ความมั่นคงของประเทศอีกด้วย

2.3 เนื้อหาวิชาที่ควรจะสอนในระดับประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้า

จากผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาวิชาด้านความรู้ที่ควรจะสอนในระดับประถมศึกษา
จังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้า คือความรู้เกี่ยวกับอาชีพใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพสังคมใน
อนาคต จากการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ทำให้บริเวณในพื้นที่ที่มีการตื่นตัวและ
เกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จากจังหวัดที่มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก มีความเป็นอยู่ที่
เรียบง่าย แต่เมื่อโครงการต่าง ๆ ได้ดำเนินการไปในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ทำ
ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เช่น มีประชากรอพยพย้ายจากถิ่นอื่นมาเข้าทำงานใน

บริเวณนี้ เกิดแหล่งชุมชนขึ้นมา มีสิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น ถนน น้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ พร้อมมูลขีมีโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นมา มากมาย ซึ่งก็ทำให้มีอาชีพต่าง ๆ เกิดขึ้นมาใหม่ นอกเหนือไปจากอาชีพเกษตรกรรมซึ่งเป็น อาชีพเดิม จึงสอนเน้นให้นักเรียนเห็นว่าการประกอบอาชีพในสังคมอนาคตที่จะเป็นอุตสาหกรรม มากขึ้น มีอาชีพต่าง ๆ เกิดขึ้นมาหลาย เช่นอาชีพบริการ บ้านเช่า ทำอาหาร ซ่อมแซม สิ่งต่าง ๆ อาชีพที่ให้ความบันเทิง ฯลฯ โดยเฉพาะอาชีพอิสระ ที่นักเรียนได้ใช้ความ สามารถตามความถนัดและเหมาะสมกับสภาพสังคมในอนาคต สำนักงานคณะกรรมการการ ศึกษาแห่งชาติ (2531 : 189) ได้มีความเห็นสอดคล้องว่าควรปรับปรุงเนื้อหาสาระและ กระบวนการเรียนรู้เพื่อเตรียมผู้เรียนให้มีความสามารถในการประกอบอาชีพ สามารถสร้าง งานเพื่อประกอบอาชีพอิสระหรือผู้ประกอบการได้ ซึ่งในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ได้กำหนดให้มีวิชาอาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้เลือกเรียนตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนเพื่อ ส่งเสริมพื้นฐานของการทำงาน และประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้อง การของท้องถิ่น เพื่อเป็นการวางรากฐานในการพัฒนาคุณภาพแรงงานของท้องถิ่นโดยเฉพาะ การเกษตรของท้องถิ่นให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ (กระ ทรวงศึกษาธิการ 2521: 337) ดังนั้นควรให้เด็กมีโอกาสศึกษาความรู้ทั้งด้านวิชาการและ วิชาชีพอย่างจริงจัง โดยเฉพาะเพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น และแผนพัฒนาพื้นที่ ชายฝั่งทะเลตะวันออก ที่ต้องการให้คนในท้องถิ่นได้ทำงานในท้องถิ่นของตนเอง ป้องกัน การย้ายถิ่นเข้าไปหางานทำในกรุงเทพมหานคร เป็นการสร้างความแออัดให้แก่กรุงเทพมหานคร และปัญหาอื่น ๆ ที่ตามมาอีกมากมาย

ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับใช้ ในชีวิตประจำวันของคนในจังหวัดฉะเชิงเทรา เนื่องจากการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ได้แนวเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ แนวโน้มในอนาคตเทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทในการ ดำรงชีวิตประจำวันมากขึ้นทุกที ดังนั้นจึงควรจะให้เด็กนักเรียนได้รับรู้ มีความเข้าใจที่ถูกต้อง

เกี่ยวกับเทคโนโลยีต่าง ๆ ตลอดจนได้รับทราบถึงคุณและโทษอันจะเกิดขึ้นจากเทคโนโลยี เพื่อมิให้ได้รับอันตราย นอกจากนี้ความเจริญทางเทคโนโลยียังผลให้มาตรฐานคุณค่า และ วิถีชีวิตของคนในจังหวัดจะเชิงเทราเปลี่ยนแปลงไป ถ้าความเจริญก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยีที่เรารับเข้ามาใช้อย่างรวดเร็วจนปรับตัวไม่ทันก็จะก่อให้เกิดความเสียหาย หลายประการ วิทยาการต่าง ๆ โดยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ก้าวหน้าไป อย่างมาก มีความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น เป็นสิ่งกระตุ้นให้ปรับเนื้อหาสาระในหลักสูตรประถมศึกษา ให้เหมาะสมกับความเจริญ โดยที่ผู้เรียนเข้าใจความหมายของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีต่อชีวิตประจำวัน สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม และวิทยาการใหม่ ๆ สร้างความเข้าใจและทัศนคติที่จะช่วยให้ชีวิตพัฒนาไปด้วยดี ด้วยการ ปรับตัวให้เข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนสามารถนำ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

โดยทั่วไปแล้ววิชาวิทยาศาสตร์เป็นวิชาที่ส่งเสริมให้คนคิดเป็น คิดเป็นเหตุเป็น ผล เมื่อคนคิดเป็นก็จะสามารถแก้ปัญหาได้ด้วย ในการสอนจึงควรมีการตั้งประเด็นปัญหาต่าง ๆ ให้นักเรียนรู้จักการแก้ปัญหา ค้นคว้า ทดลอง ถ้าเราสามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้ เรียนสามารถแก้ปัญหาได้ ก็จะเป็นผลให้ประชากรของจังหวัดจะเชิงเทราในอนาคตมีคุณภาพ อีกทั้งเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่สามารถด้วย ดังนั้นควรจะปลูกฝังให้นักเรียนประถมศึกษาจังหวัด จะเชิงเทรามีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ รู้จักการแก้ปัญหา ทดลองค้นคว้าด้วยตนเองให้ กับนักเรียนทุกคน เมื่อต่อไปภายหน้าจังหวัดจะเชิงเทรามีการเปลี่ยนแปลง วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีต่าง ๆ แพร่หลายเข้ามา นักเรียนจะได้เป็นคนมีเหตุผล ไม่หลงเชื่ออะไรง่าย ๆ จะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพรักความก้าวหน้า สามารถคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ สร้างความ เจริญก้าวหน้าให้แก่จังหวัดและประเทศชาติต่อไป

ความสำคัญของเนื้อหาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะสอนในระบบ ประถมศึกษาจังหวัดจะเชิงเทราในอนาคตนั้น ลิปพนธ์ เกตุทัต (2525:64) กล่าวว่าใน

อนาคตการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับประถมศึกษา นั้นจะต้องให้ความรู้ความเข้าใจและให้หลักแก่เด็กวัยนี้ให้แน่น เพื่อเป็นรากฐานที่จะนำไปใช้ในการศึกษาต่อ และสามารถประยุกต์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของวิโรจน์ ตันตราภรณ์ (2526:26) ที่เสนอแนะว่าควรส่งเสริมบรรยากาศทางวิทยาศาสตร์ให้เยาวชนของชาติได้เห็นความสำคัญของการศึกษาในด้านนี้ และหน่วยงานต่าง ๆ ควรจะร่วมมือกันสร้างความสำคัญให้แก่ประชาชน และเห็นความสำคัญวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะมีแนวโน้มว่าในอนาคตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตของมนุษย์มากขึ้น ประชาชนจะหันมาใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เนื่องจากประชาชนขาดความรู้ที่ถูกต้องและนำความรู้ไปใช้ในทางที่ผิด มุ่งแต่ประโยชน์ส่วนตน ขาดความรับผิดชอบต่อส่วนรวมต่อสังคม จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ถูกต้อง และเหมาะสม เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะรับเทคโนโลยีใหม่ให้สอดคล้องกับความจริงก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเหล่านั้น โดยเริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเป็นต้นไป เน้นการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้มากโดยเน้นให้ใช้ความระมัดระวัง ปลอดภัย และให้เกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งต้องรู้จักวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการตั้งประสบการณ์ที่มีอยู่มาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพความจริงในชีวิต แต่การสร้างนักเรียนให้เป็นเช่นนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ และให้ได้ผลอย่างรวดเร็วจะต้องใช้เวลานานจึงควรเริ่มปลูกฝังตั้งแต่เด็ก ดังนั้นการจัดการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงเรื่องนี้ให้มากและถูกแล้วร่วมมือกับทุกฝ่ายจากผู้บริหารผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียน

สำหรับเนื้อหาวิชาด้านทัศนคติที่ควรจะสอนในระดับประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ในทศวรรษหน้า ที่ควรจะเป็นคือควรเน้นให้นักเรียนรู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น และรู้จักสิ่งแวดล้อม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งในสังคมในอนาคตของจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อแผนพัฒนานั้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกได้ดำเนินโครงการต่าง ๆ เสร็จ

เรียนร้อยก็จะมีผลกระทบต่อจังหวัดฉะเชิงเทรา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ซึ่งมีทั้ง
ผลดีและผลเสีย ถ้านักเรียนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ
ก็จะทำให้การดำเนินชีวิตของนักเรียนไม่เกิดความราบรื่น ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษา
ในยุคใหม่ที่มีแนวคิดคล้ายกับของจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งแสง ปิ่นมณี (2532:51) ได้กล่าว
ว่าการจัดการศึกษาในอนาคตควรเน้นการรู้จักตนเองและสังคมสิ่งแวดล้อมอันเป็นฐานความรู้ของ
ชุมชน โดยที่นักเรียนศึกษาและเรียนรู้จากชุมชน ในอนาคตคนในจังหวัดฉะเชิงเทราต้องรู้จัก
ชีวิตอย่างดีทั้งในส่วนตัวและส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในชุมชน ตลอดจน
จนปัญหาทั้งหลายที่อาจจะเกิดขึ้นเช่น ปัญหาสุขภาพ ความยากจน ระบบนิเวศน์วิทยา ภาวะ
แวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาอาชญากรรม การเพิ่มจำนวนของประชากร เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้อาจ
เกิดขึ้นในจังหวัดฉะเชิงเทราอีก 10 ปีข้างหน้าอันเนื่องมาจากการขยายตัวของโครงการ
พัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก เด็กในอนาคตควรต้องรู้จักการเลือกตัดสินใจได้
อย่างเหมาะสมและสามารถหาข้อยุติได้ตรงกับความเป็นจริง

ผลการวิจัยพบว่าเนื้อหาวิชาด้านทักษะที่ควรจะสอนในระดับประถมศึกษาจังหวัด
ฉะเชิงเทราก็คือความรักชาติ โดยการปลูกฝังอุดมการณ์หรือความคิดหลักให้ชัดเจนปลูกฝัง
อุดมการณ์หรือความคิดหลักให้ชัดเจน ไม่เปลี่ยนไปมาบ่อย ๆ การจัดการศึกษาควรจะ
รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไว้ สร้างความเจริญทางด้านวัตถุบนพื้นฐานวัฒนธรรมเดิมเพื่อที่
เด็กจะได้มีสิ่งผูกพันจิตใจให้มีความกลมกลืนกัน ในการเตรียมคนเข้าสู่ระบบสังคมใหม่
อาจจะขัดกับวิถีชีวิตแบบไทยและลักษณะนิสัยพื้นฐานอันเป็นเอกลักษณ์ของไทยในการจัดการศึกษา
โดยทั่วไปก็เห็นความสำคัญของความรักชาติบ้านเมืองซึ่งแสง ปิ่นมณี (2532:50) ที่ว่า
การจัดการศึกษาต้องสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาบุคคลและการพัฒนาเศรษฐกิจ โดย
คำนึงถึงสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันและในอนาคต โดยยังเห็นคุณค่าของคุณธรรม ศีลธรรม
และวัฒนธรรมไทย แม้ว่าจะมีการไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตกก็ตาม สุนทร สุนันท์ชัย
(2531:61) เห็นว่าการศึกษาคควรตั้งอยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรม ประชาชนจะได้มีสิ่งผูกพัน
จิตใจให้กลม

เกลียวกัน และภาคภูมิใจในมรดกของบรรพบุรุษที่ตกถึงปัจจุบัน จะทำให้มีความรักชาติบ้านเมือง โดยเฉพาะอย่างความเจริญอันเกิดจากแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกทำให้เกิดการไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตกเป็นอย่างมาก จึงสมควรที่จะต้องเน้นให้เด็กเกิดความรักชาติรักท้องถิ่นของตนเองซึ่งเป็นเป้าหมายของแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกอยู่แล้วที่ต้องการให้คนในท้องถิ่นได้มีงานทำ ก่อให้เกิดความเจริญแก่ท้องถิ่นนั้น

ความรักชาติบ้านเมืองนั้นเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองเหมือนเช่นประเทศต่าง ๆ ที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจต่างก็มุ่งเน้นความรักชาติให้แก่เด็กทั้งสิ้น โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาเน้นควรจะเน้นสิ่งเหล่านี้ให้มากที่สุดสามารถปลูกฝังได้ง่ายกว่าเมื่อโตแล้ว ให้เกิดความเคยชินเสียตั้งแต่เด็ก อย่างเช่น คำขวัญวันเด็ก ก็ควรจะเป็นอย่างเดียวตลอด ให้เด็กจำและปฏิบัติตามตลอดมาไม่ใช่เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่ายหรือลี้มเลือนไปได้ นอกจากนั้นยังควรอนุรักษ์รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยไว้ มิให้วัฒนธรรมตะวันตกที่ไหลบ่าเข้ามาพร้อมกับวิทยาการและเทคโนโลยีครอบงำไปเสียหมด

เมื่อปลูกฝังความรักชาติให้แก่เด็กเรียนแล้ว ยังควรปลูกฝังให้เด็กเรียนรู้ความรู้สึกรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง การศึกษาจะต้องสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น การประกอบอาชีพในท้องถิ่น ความเป็นจริงในสังคม ปลูกฝังและสร้างบุคคลให้มีความรู้สึกรับผิดชอบและมีส่วนร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและเกิดความรู้สึกรักท้องถิ่น และช่วยกันพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้านั้นสามารถทำได้ โดยที่ปรับปรุงคนให้สามารถพัฒนาอาชีพพื้นบ้าน ด้วยการใช้นโยบายและวิธีการที่เหมาะสม พร้อมกันนั้นต้องมีการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพในชุมชนหรือท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจพร้อมกันไปด้วย

ทักษะอีกสิ่งหนึ่งที่ควรสอนคือให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สอดคล้องกับความคิดเห็นของจิระ หงส์ลดาธมภ์ (2532:123) กล่าวว่า การเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และโลกทัศน์กว้างขึ้นเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อที่จะสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่ดีและมีความสามารถในการพลิกแพลง มีความคิดการณ์ไกล คลี่คลายปัญหาและสถานการณ์ได้ ผู้วิจัยเห็นว่า ในสภาพของเศรษฐกิจและสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป จึงต้องการประชากรที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้มีความริเริ่มสร้างสรรค์อย่างเป็นบุคคลที่ชอบใฝ่หาความรู้และเตรียมวิธีการที่เหมาะสม เพื่อพัฒนากิจการหรือการดำรงชีวิตในท้องถิ่นของตนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เมื่อนักเรียนประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มีคุณสมบัติเช่นนี้ก็จะเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของจังหวัดที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป โดยที่นักเรียนจะรู้จักการประกอบอาชีพตามความสามารถและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนั้นยังต้องรู้จักคิดสร้างอาชีพใหม่ ๆ ขึ้นมาได้ ความสามารถในการคิดปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นเพื่อความก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง ดังนั้น การประถมศึกษาในฐานะที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เด็กทุกคนต้องเรียน จึงควรปลูกฝังสิ่งเหล่านี้ให้แก่เด็ก

2.4 วัยเริ่มเรียนที่เหมาะสมในการศึกษาระดับประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ในทศวรรษหน้า

จากผลการวิจัยพบว่าวัยเริ่มเรียนที่เหมาะสมในการจัดการประถมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทราคือเริ่มวัยเรียน 6 ปี ซึ่งคิดว่าเด็กในวัยอายุขนาดนี้มีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะเข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษาได้ ถ้าจะให้เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 6 ปี เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นั้นจะมีผลไปถึงอัตราการเข้าชั้นจะสูง เพราะเด็กยังไม่มีความพร้อมที่จะเรียน เมื่อนักเรียนมีความพร้อมแตกต่างกันทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างลำบาก เด็กมีความแตกต่างกัน เด็กที่ขาดวุฒิภาวะ ความพร้อมก็จะมีผลสัมฤทธิ์ของการเรียนต่ำ ซึ่งในจังหวัดฉะเชิงเทรา กำลังปรับปรุงนโยบายการศึกษาในด้านเด็กตกชั้นให้มี

อัตราการคง จึงได้เกณฑ์เด็กเข้าเรียนเมื่อเด็กอายุครบ 6 ปี บริบูรณ์

2.5 ระยะเวลาเรียนที่เหมาะสมในการศึกษาระดับประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้า

ผลการวิจัยพบว่าระยะเวลาเรียนที่เหมาะสมในการศึกษาระดับประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้า ที่ควรจะเป็นคือ ระยะเวลาเรียน 9 ปีซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2531:189) ที่ว่าควรจะขยายการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็น 9 ปี และสอดคล้องกับความคิดเห็นของก๊อ สวัสดิ์พาณิชย์ (2524:8) ว่าควรจะจัดการศึกษาให้ประชาชนอยู่ในระบบโรงเรียนอย่างน้อยจนถึงอายุ 15 ปีบริบูรณ์ และจากผลการวิจัยของ หรรษา ประนอมสกุล (2526:112) มีความคิดเห็นสอดคล้องว่าการขยายการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็น 9 ปี นับว่าเป็นการเพิ่มความรู้แก่นักเรียน เพราะวิทยาการและเทคโนโลยีก้าวหน้าเพิ่มขึ้นทุกปี ความรู้เพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ยังไม่ครอบคลุมพอ ผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา ส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป จะเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ก็ต่อเมื่ออายุ 15-16 ปี ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำของการอนุญาตให้เด็กทำงานแต่ถ้าจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาน้อยกว่า 9 ปี ก็จะมีผลให้เด็กหายไปทางเสียบเสียได้ ดังนั้นในช่วงดังกล่าวควรจะให้เด็กอยู่ในโรงเรียน จึงจะมีประโยชน์ กว่าเด็กจะได้ความรู้เพิ่มขึ้นไปอีกด้วย ตลอดจนการเพิ่มทักษะต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน มีศักยภาพและวุฒิภาวะเพียงพอที่จะออกไปสู่สังคมได้ ประกอบกับผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าสถานที่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา นี้มีเพียงพอที่จะรับการขยายการศึกษาเป็น 9 ปีได้ ยกเว้นเสียแต่ว่าสภาพเศรษฐกิจของประเทศไม่เอื้ออำนวยต่อการขยายการศึกษาเพิ่มขึ้นอีก 2-3 ปีได้ เนื่องจากรัฐบาลต้องมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นเพื่อจัดการศึกษาแบบให้เปล่าแก่ผู้เรียนได้

2.6 บทบาทครูประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้า

2.6.1 บทบาทครูในการพัฒนาตนเอง ของครูประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้า จากผลการวิจัยพบว่าบทบาทในการพัฒนาตนเองของครูประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้า ต้องเป็นบุคคลที่ทันต่อความเปลี่ยนแปลง มีความรู้กว้างขวางชอบการเรียนรู้ ไวต่อเหตุการณ์ คิดตามความก้าวหน้าอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา (2525:93) เกี่ยวกับลักษณะและบทบาทที่พึงประสงค์ของครูนั้น ควรเป็นบุคคลที่รักการอ่าน การศึกษาค้นคว้า ปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ การที่จังหวัดฉะเชิงเทราเข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ย่อมจะมีผลกระทบด้านต่าง ๆ เกิดแก่จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างแน่นอน ถ้าหากไม่ได้มีการเตรียมเด็กนักเรียนให้พร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงไปหรือทำไม่ได้เท่าที่ควร ย่อมมีผลทำให้เด็กนักเรียนเหล่านั้นตกเป็นเหยื่อของภัยสังคมต่าง ๆ ได้ ผู้ที่มีส่วนสำคัญในการเตรียมเด็กเหล่านั้นก็คือครูนั่นเอง ถ้าครูไม่ได้เรียนรู้การเปลี่ยนแปลง ไม่มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้หรือให้ความสนใจต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ก็จะไม่สามารถแนะนำเด็กได้ ดังนั้นครูจึงควรเป็นบุคคลที่ต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์ รับรู้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ความคืบหน้าของจังหวัดฉะเชิงเทราตั้งแต่ต้นอย่างต่อเนื่องให้รับรู้การเปลี่ยนแปลงต่างที่จะเกิดขึ้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อความมั่นคงของส่วนรวม เพราะนอกจากจะแนะนำแก่เด็กแล้ว ครูยังสามารถนำชุมชนให้เปลี่ยนแปลงตามในสิ่งที่ดี หรือช่วยป้องกันสิ่งที่ไม่ดีไม่ให้เกิดแก่ชุมชนได้ ครูเป็นผู้นำในชุมชน สามารถเป็นที่พึ่งและเป็นผู้ให้ความรู้แก่ชุมชนได้

นอกจากที่กล่าวมาแล้วผู้วิจัยชาภูมิความเห็นว่าครูจะต้องมีความพร้อมในการปรับปรุงตนเองให้สอดคล้องกับสภาพของการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอแล้ว ยังต้องสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ได้ เพื่อที่จะได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพสังคมหรือความต้องการของสังคมที่แท้จริงได้ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของเลขา ปิยะจรรย์ยะ (2522 : 3)

ได้กล่าวถึงหน้าที่ของครูยุคใหม่ว่าจะต้องมีหน้าที่สอดคล้องตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ต้องศึกษาปัญหาทางสังคมและเสนอแนะแนวทางความอยู่รอดในสังคมให้แก่เด็ก ผู้วิจัยเห็นว่าต้องฝึกหัดให้เด็กรู้จักคิดวิเคราะห์และคิดแก้ปัญหาโดยใช้วิจารณญาณของตนเอง เพื่อที่เด็กเหล่านี้จะได้ออกมาต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคมได้ การที่เด็กมีวิจารณญาณในการแก้ปัญหาและเคยได้เรียนรู้ปัญหาสังคมมาบ้างแล้ว ก็จะสามารถนำมาเป็นบทเรียนในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นครูประถมศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาบทบาทของตนเองได้ สามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ได้ รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้น จะได้จัดเตรียมกิจกรรมสำหรับการเรียนการสอนให้เด็กได้ถูกแนวทาง การจัดเตรียมกิจกรรมมิใช่ทำเหมือนกันตลอดไปทุกปี ต้องมีการศึกษาความเปลี่ยนแปลง ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นแล้วจึงจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนขึ้นเพื่อตอบสนอง

2.6.2 บทบาทครูในการพัฒนานักเรียนประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้าจากผลการวิจัยพบว่าบทบาทในการพัฒนานักเรียนของครูประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้า คือครูควรจะมีบทบาทเป็นผู้กระตุ้นให้เด็กเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ครูเป็นเพียงผู้สนับสนุน โดยครูจะต้องรู้จักการใช้และสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จัดสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนให้ส่งเสริมการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ เกิดการเรียนรู้และรู้จักค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ซึ่งหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ 2521:3) มุ่งให้ครูปรับปรุงวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนจากที่เคยปฏิบัติกันมาคือการสอนโดยการบอกให้จดจำ มาเป็นการสอนโดยวิธีต่าง ๆ หลายวิธี เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างแท้จริง นั่นคือการที่ครูและนักเรียนร่วมกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีเด็กเป็นศูนย์กลางของความสนใจคือกิจกรรมของเด็กโดยเด็กและเพื่อนเด็ก ครูเป็นเพียงผู้ดำเนินการให้กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปในทางแนวทางตามที่แผนการสอน และคู่มือครูเสนอแนะไว้เด็กเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นถาม-ตอบ การสาธิต การทดลอง การเชิญวิทยากร ฯลฯ แต่ไม่ถึงกับปล่อยให้เด็กปฏิบัติกันตามลำพัง โดยที่ครูไม่ควบคุมเสียเลย

ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อเด็ก ต่อสังคม กล่าวคือประชากรของชาติจะมีคุณภาพและมีคุณธรรมหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับครูเป็นสำคัญ เพราะครูเป็นผู้ทำหน้าที่อบรมสั่งสอน ปลูกฝังความรู้ ความคิด ทักษะคติ อีกทั้งเป็นแบบอย่างให้แก่เด็กด้วย ดังนั้นบทบาทของครูในทศวรรษหน้าจึงควร เป็นผู้กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ เป็นผู้ชี้แนะ เป็นผู้นำอภิปราย และเป็นตัวอย่างที่ดี ครูจะต้องระลึกเสมอว่าการเรียนรู้ในวันนี้ เป็นไปเพื่ออนาคต

การเรียนการสอนจากอดีตมุ่งถ่ายทอดวิชาความรู้ ให้แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญกิจกรรมการเรียนส่วนใหญ่ ครูเป็นผู้บอกหรือบรรยายให้นักเรียนฟัง หน้าที่หลักของนักเรียน คือตั้งใจฟังครู ทำตามที่ครูสั่งและพยายามจดจำสิ่งที่ครูสอนให้มากที่สุด ครูจึงได้รับการขนานนามอีกอย่างหนึ่งว่าผู้สอนหนังสือ เด็กจึงมีแต่ความรู้ความจำอย่างเดียว โอกาสที่เด็กจะมีความคิดสร้างสรรค์ได้เลย ความรู้ที่ได้มาจึงมีประโยชน์สำหรับเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อเท่านั้น แต่ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันได้

ในปัจจุบันและในอนาคตการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว วิชาการต่าง ๆ ก็เป็นเรื่องราวความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ ซึ่งวิชาการความรู้ใหม่ ๆ ก็เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา การซักถามหาความจริง หามูลเหตุ และทำนายอนาคตจึงเป็นหัวใจของการศึกษา ครูจึงจะต้องเป็นผู้ชี้ปัญหา ซึ่งวิธีการแก้ปัญหา ชี้แนวทางการตอบ โดยนำหลักต่าง ๆ มาเป็นตัวอย่างประกอบ ในลักษณะเช่นนี้ครูจึงมิใช่เป็นผู้ถ่ายทอดวิชาให้แก่ผู้เรียนแต่เพียงอย่างเดียว แต่ครูเป็นผู้ชี้แนะ เป็นผู้ชี้แนะอภิปราย เป็นผู้วิเคราะห์ข้อดีเพื่อตอบปัญหาอันมีผลส่งไปถึงอนาคต การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เช่นนี้จะทำให้ผู้เรียนได้โยงความรู้ ความคิดจากหลักวิชาในห้องเรียนออกไปสัมพันธ์กับสิ่งรอบตัวนอกห้องเรียน อันเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนานักเรียนประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราให้สนองต่อการพัฒนาของแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกในทศวรรษหน้า

ในอนาคตจังหวัดฉะเชิงเทราจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเล
ตะวันออก ครูจึงต้องมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนานักเรียนประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
ให้เรียนรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงรวมถึงการปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมนั้นได้ เมื่อจะได้ดำรงชีวิต
อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้แล้วครูยังต้องพัฒนานักเรียนให้สอดคล้องกับ
จุดมุ่งหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราที่จะ
สนับสนุนแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งจะทำให้การจัดการศึกษา สอดคล้องไปกับการ
พัฒนา ดังนั้นบทบาทของครูในการพัฒนานักเรียนจึงเป็นส่วนสำคัญยิ่ง

2.7 บทบาทผู้ปกครองของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทราในทศวรรษหน้า

จากผลการวิจัยบทบาทผู้ปกครองของนักเรียนประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
ในทศวรรษหน้า คือเป็นผู้ที่ให้ความรัก ความอบอุ่น ตลอดจนการเอาใจใส่ ดูแลเด็ก
ทั้งเรื่องเกี่ยวกับการบ้านและทางโรงเรียน ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเมื่อส่งเสริมการ
เล่าเรียนของเด็ก ตลอดจนเป็นบุคคลที่ทันสมัย เรียนรู้วิชาการเปลี่ยนแปลงของสังคม
ที่เกิดขึ้น สามารถเข้าสู่สังคมยุคใหม่ได้ เพื่อจะได้แนะนำบุตรหลานให้เรียนรู้แนวทางวิถีชีวิต
ในการที่จะอยู่ในสังคม เนื่องจากวัยเด็กจะมีพฤติกรรมที่คล้อยตามสังคมเป็นส่วนใหญ่
เด็กจะถูกโน้มน้าวให้แสดงตามแม่แบบที่ตนเองนิยมชมชื่น แม่แบบนี้อาจเป็นพ่อแม่ ดังนั้น
การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเตรียมตัวเด็กให้พร้อมที่จะเผชิญ
สถานการณ์ต่าง ๆ ในอนาคต และต้องให้สอดคล้องกับการสอนของครูและหลักสูตรใน
ระบบโรงเรียนบทบาทของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กนั้น มิใช่จำกัดเฉพาะการเลี้ยงดูอบรมความ
ประพฤติเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการให้การศึกษาแก่เด็กด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ
คักดา ปรารค์ประทานพร (2522:32) ว่า บ้านเป็นสถาบันการศึกษาที่สำคัญที่สุดของ
นักเรียน ผู้ปกครองจะผลัดภาระความรับผิดชอบการเรียนของเด็กไปให้สถาบันโรงเรียน
ร้อยเปอร์เซ็นต์เลยไม่ได้ เป็นการเข้าใจผิดอย่างมหันต์ และโทษก็จะตกแก่เด็กเอง
ลีเปอร์ (leeper 1972:373) กล่าวว่าบ้านและโรงเรียนมีหน้าที่สำคัญที่จะให้แนวทางการศึกษา

แก่เด็ก และโรงเรียนไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหากปราศจากความเข้าใจ และการสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การเรียนของเด็กนั้นมิได้สิ้นสุดอยู่ที่ห้องเรียน แต่ยังต้องมีการเรียนตลอดเวลา การให้การศึกษาแก่นักเรียนนั้นมิชอบเชตคว้างขวาง นักเรียนที่มีโอกาสได้ศึกษาจากในหนังสือ นอกหนังสือ ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน (องค์การ อินทรมพรรย์ 2525:70) การเรียนมิได้จำกัดอยู่แต่ในห้องเรียนเท่านั้น การเรียนรู้เป็นกระบวนการตลอดชีวิตตั้งแต่นั้น การที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้และเติบโตไปอยู่ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงนี้อย่างมีคุณค่า มีความหมาย จึงจำเป็นต้องให้นักเรียนที่ได้เรียนรู้ตลอดเวลา การที่นักเรียนอยู่ในเรียนแต่ละวันนั้น แม้จะเป็นการให้การศึกษาส่วนหนึ่งแล้ว แต่เมื่อมาถึงบ้านนักเรียนก็ควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติมด้วย ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2525:79) กล่าวว่าการศึกษาเพิ่มเติมที่บ้านนี้มี 2 ลักษณะคือ

ลักษณะแรก คือการให้การศึกษาในเชิงของการเรียนรู้ชีวิตภายในครอบครัวและนอกครอบครัว ซึ่งเกิดจากการพูดคุย สนทนากันผู้ใหญ่ อ่านหนังสือพิมพ์ ดูภาพยนตร์ โทรทัศน์ ซักถามผู้อื่น ฯลฯ พ่อแม่ที่ฉลาดย่อมสอนลูกให้คิดวิเคราะห์ พิจารณาคุณค่าและแบบแผน พฤติกรรมต่าง ๆ ในสังคมอย่างมีความเป็นตัวของตัวเองลึกซึ้งกว้างขวางมากกว่า การให้เชื่อหรือปฏิบัติตามไปลอย ๆ บทบาทในลักษณะนี้พ่อแม่ผู้ปกครองอาจทำได้น้อยกว่าสมัยก่อน ทั้งนี้เพราะสภาพสังคมเช่นในปัจจุบันที่พ่อแม่ต้องทำมาหากินมีเวลาให้กับลูกน้อยลง แต่พ่อแม่ผู้ปกครองก็จะละเลบทบาทนี้ไม่ได้

ลักษณะที่สอง คือการศึกษาเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนได้เล่าเรียนมาจากโรงเรียน ทั้งในแง่ของเนื้อหาวิชา การสอนและการอบรม ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่พ่อแม่ผู้ปกครองควรจะได้มีส่วนเสริม โดยเฉพาะนักเรียนในระดับประถมศึกษา

เมื่อนักเรียนเข้าโรงเรียนแล้ว พ่อแม่ควรพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนด้วยการ เป็นกำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนและทำความเข้าใจกับบทเรียนต่าง ๆ แต่ก็มีใช้ว่าทำ การบ้านให้ เพียงแต่แสดงความสนใจในบทเรียนที่มักเรียนกำลังเรียนและให้กำลังใจ สนับสนุน จ้างสิ่งแวดล้อมในบ้านให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้นักเรียน ฝึกนิสัยให้นักเรียนมี ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนรู้ ด้วยการสอนให้ท่องสูตรคูณบ้าง หัดบวกลบเลขง่าย ๆ บ้างช่วยทบทวนบทเรียนให้บ้าง และเมื่อได้มีโอกาสผู้ปกครองจะต้องช่วยกระตุ้นให้นักเรียน รู้จักฝึกสติปัญญา เช่น ช่วยเสริมทักษะทางเลขคณิต ด้วยการฝึกให้คิดเงินทอนเวลาไม่ซื้อของ หรือนับเงินในกระบอกอมสินด้วยตนเอง ช่วยเสริมทักษะในการเขียนด้วยการให้เขียนจดหมาย สั้น ๆ ถึงญาติหรือเพื่อน นอกจากนี้ผู้ปกครองจะต้องติดตามความก้าวหน้าทางสติปัญญา ของนักเรียนอย่างใกล้ชิด คอยได้ถามเรื่องการเรียนในโรงเรียน ถ้ามีโอกาสเสริมได้ก็ ควรช่วยเสริมเมื่อใดที่นักเรียนมีโอกาสช่วยตนเองได้ก็ควรให้เขาช่วยตัวเอง (คักดา ปรากฏ์ประทานพร 2522:32)

ผู้วิจัยเห็นว่าผู้ปกครองนักเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา ในสังคมปัจจุบันและใน อนาคตควรจะพยายามปรับบทบาทของตนเองในเรื่องที่กล่าวถึงนี้ให้มากขึ้นกว่าเดิม เนื่อง จากผู้ปกครองมักจะไม่ค่อยมีเวลาในการดูแลอบรมเด็ก โอกาสที่จะพบปะพูดคุยกับบุตรหลาน ของตนเองก็แทบจะไม่มีเพราะว่าผู้ปกครองนักเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา ในปัจจุบันนี้มักจะ ทำงานนอกบ้านกันทั้งพ่อแม่ไม่เหมือนกับผู้ปกครองในสมัยก่อนที่ทำเกษตรกรรมก็จะมีเวลาดูแล เอาใจใส่บุตรหลาน แต่ผู้ปกครองในปัจจุบันเมื่อทำงานมาเหนื่อยจึงไม่ได้เอาใจใส่ปล่อยให้ เป็นหน้าที่ของโรงเรียนจึงทำให้เด็กขาดความอบอุ่น ขาดการเอาใจใส่ดูแล แนะนำ นอกจากจะทำให้เด็กมีการเรียนไม่ดีเท่าที่ควรแล้ว ยังอาจเป็นโอกาสให้เกิดปัญหาทางสังคม เช่น ปัญหายาเสพติด ติดตามมาอีกก็ได้ โดยเฉพาะในจังหวัดฉะเชิงเทราที่มีโรงงาน ขยายตัวมาตั้งมากมายความต้องการแรงงานจึงมีมาก พ่อแม่ยุคใหม่จึงหันมาประกอบอาชีพนี้ กันมาก ก็อาจจะประสบกับปัญหาดังกล่าว จึงสมควรที่จะให้ผู้ที่จัดการศึกษาได้ สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจอันดีและให้ผู้ปกครองเห็นความ

สำคัญของบทบาทตนเองในการให้ความรัก ความอบอุ่น การเอาใจใส่ดูแลเด็ก การให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการเล่าเรียนของเด็ก

ระยะเวลาที่นักเรียนยังเล็กอยู่นี้ เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมในการวางรากฐานทางการเรียนและวิทยาการต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน ถ้าผู้ปกครองกับทางโรงเรียนร่วมมือกันให้การอบรมสั่งสอนที่สอดคล้องกัน ประสานสัมพันธ์กันก็จะทำให้การเรียนของนักเรียนเป็นไปด้วยความราบรื่น แต่ถ้าผู้ปกครองกับทางโรงเรียนให้การอบรมสั่งสอนที่ไม่เป็นไปในทางเดียวกันหรือขาดความร่วมมือประสานสัมพันธ์กัน ก็จะมีผลต่อการเรียนของเด็กเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในสังคมอนาคตที่จังหวัดฉะเชิงเทราจะมีการพัฒนาอย่างมาก มีสิ่งสาธารณูปโภค ตลอดจนแหล่งบันเทิงต่าง ๆ ก็จะมีมากขึ้นการทำงานนอกบ้านมีมากขึ้น พ่อแม่ผู้ปกครองมีเวลาน้อยลง ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานของตนเองได้ เด็กอาจจะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงไม่ถูกไม่สามารถแยกได้ว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควร การพัฒนานั้น ๆ ก็อาจจะมีผลเสียต่อนักเรียนก็ได้

การจัดการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราควรจะเน้นให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นเพื่อที่จะได้จัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องต่อเนื่องกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โรงเรียนได้ชี้แนะให้แก่ผู้ปกครองทราบว่าในสภาพสังคมนั้น ๆ ควรจะเป็นอย่างไรและทางโรงเรียนก็จะได้รับทราบถึงความต้องการของผู้ปกครอง ในการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนต่างถิ่นที่อพยพกันเข้ามาย่อมมีความแตกต่างกันในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งไม่เหมือนกับผู้ปกครองในสมัยก่อนที่ต่างก็รู้จักเป็นอย่างดี มีอาชีพที่ใกล้เคียงกันแต่ในสังคมอุตสาหกรรมจะมีอาชีพต่าง ๆ มากมาย และผู้คนก็มาจากต่างถิ่นต่างฐานกันมาอยู่ร่วมกัน ย่อมทำให้เกิดความแตกต่างกันโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญสัมพันธ์กับชุมชนให้มากขึ้น การพบปะกับผู้ปกครองก็ต้องมีให้มากขึ้น และผู้ปกครองก็ต้องให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเช่นกัน นอกจากนั้นแล้วตัวผู้ปกครองก็ต้องพยายามดูแลเอาใจใส่บุตรหลานให้มากขึ้น เนื่องจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

ได้เปลี่ยนไป ผู้ปกครองควรจะต้องรู้ว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้างเพื่อที่จะได้อบรมสั่งสอนเด็กในความปกครองได้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการประถมศึกษา

1. ควรมีการพัฒนาครูประจำการที่มีอยู่แล้ว โดยการจัดอบรมครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูทบทวน ทบทวน มองเห็นอนาคตของสังคม จะได้แนะนำสั่งสอนเด็กได้ถูกต้องตั้งแต่นั้นภายใน 5 ปี ครูทุกคนได้ผ่านการอบรมอย่างน้อย 1 ครั้ง จะได้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้น เพราะจากการวิจัยครั้งนี้พบว่าครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวาง ชอบเรียน ทันสมัย ไวต่อเหตุการณ์ พัฒนาตนเองให้เกิดความรู้อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง มีศักยภาพในการวิเคราะห์ปัญหาทางการศึกษาได้จึงจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาหรือความต้องการได้ ดังนั้นครูจึงต้องเตรียมพร้อมในการที่จะปรับปรุงตนเองให้สอดคล้องกับสภาพของความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

2. ควรมีการปรับปรุงระบบการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ามาเป็นครูให้ตรงกับความต้องการและมีความรักในอาชีพครูอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพราะว่าผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าครูจะต้องเป็นบุคคลที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและชักนำให้นักเรียนปฏิบัติตาม ต้องสละเวลาให้กับนักเรียนมากขึ้น และต้องหมั่นเอาใจใส่ คิดประดิษฐ์นวัตกรรมทางการศึกษา และจัดสภาพแวดล้อมให้ช่วยเสริมการเรียนการสอนอยู่เสมอ เพื่อที่จะพัฒนานักเรียนให้อยู่ในสังคมในอนาคตได้

3. ควรให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการศึกษาเพื่อที่จะจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของทางโรงเรียนมากขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เช่น นำเด็กไปฝึกงาน ดูงานในสถานประกอบการของเอกชน เป็นต้น เพราะว่า

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้ปกครองควรจะมีบทบาทเป็นผู้ให้ความร่วมมือแก่ทางโรงเรียนใน
ทุก ๆ ด้าน

4. ควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ในการขยายการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็น
9 ปี เพื่อให้เด็กอยู่ในระบบโรงเรียนจนกว่าอายุจะสมควร มีความรู้ ทักษะ เพียงพอ
ที่จะไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อได้ ทั้งนี้เพราะผลการวิจัยพบว่าการศึกษาระดับประถมศึกษา
ของจังหวัดละเซียงเทรามีความพร้อมที่จะขยายการศึกษาออกไปเป็น 9 ปีได้ อาคารสถานที่
ต่าง ๆ ของโรงเรียนประถมศึกษาก็มีพร้อมอยู่แล้ว จึงควรที่จะดำเนินการจัดการศึกษาเพิ่ม
ขึ้นให้แพร่กระจายอย่างทั่วถึงในโอกาสต่อไป

5. ในการขยายการศึกษาระดับประถมศึกษาในโอกาสต่อไป ควรมีการ
พิจารณาความต้องการครูในสาขาวิชาใด เพื่อที่จะรับครูที่มีวุฒิทางการศึกษานั้น ๆ เนื่องจาก
ผลการวิจัยพบว่าครูควรจะเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะตรงกับสิ่งที่สอน
ดังนั้นควรมีการสอบถามความต้องการครูเสียก่อน แล้วจึงบรรจุครูตามความต้องการนั้น
ให้แก่โรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยการศึกษาเพื่อสนับสนุนแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกใน
ระดับอื่น ๆ เช่น มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา การศึกษานอกระบบ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็น
ประโยชน์ในการวางแผนการศึกษา ในแต่ละระดับให้สอดคล้องต่อเนื่องซึ่งกันและกัน และ
สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

2. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ เช่น
การเมือง เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น เพื่อคาดคะเนดูความต้องการการศึกษา

ของบุคคลในสาขาต่าง ๆ จะได้จัดการศึกษาให้ตรงกับความต้องการได้

3. ควรมีการวิจัยสภาพปัญหาวัฒนธรรมไทยในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก
ทั้งนี้ ก็เพื่อป้องกันมิให้อารยธรรมตะวันตกเข้ามาครอบงำเยาวชนไทยจนหลงลืมวัฒนธรรมของ
ตนเอง ตลอดจนมิให้เกิดการแบ่งแยกของบุคคลในวัฒนธรรมทั้งสอง